

ДЕНЬ АННИ ФРАНК

2024

Слідами історії

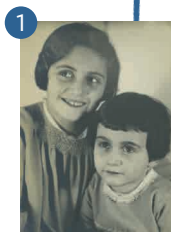
Анна Франк була дівчинкою єврейського походження, яка народилася у Німеччині. Її сім'я, як і мільйони інших євреїв та єврейок, була переслідувана та знищена за часів націонал-соціалізму. Ми знаємо про життя Анни багато, бо її історія добре задокументована: на фотографіях, у її щоденнику та спогадах людей, котрі її знали. Ця виставка поведе нас слідом історії Анни Франк та познайомить з різними історичними джерелами.

12 червня

Загальнонімецький
інформаційний день
щодо антисемітизму
та расизму.

Школи за
демократію!

Fotografien halten Momente fest. Historische Fotos zeigen Ausschnitte aus der Vergangenheit. Sie sind aus einer bestimmten Perspektive aufgenommen und sollen einen Zweck erfüllen.

Margot und Anne werden 1933 in einem Fotostudio fotografiert.

Edith und Otto mit ihrer Tochter Margot im Sommer 1926.

Die Familie Frank

1929–1933

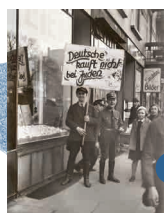
Hier wohnte die Familie Frank von 1927 bis 1933 in Frankfurt am Main.

Anne als Fünfjährige in Aachen. In der Fotostunde kann man sich selbst und fotografieren lassen.

Edith und Otto Franken 1925 in Aachen, der Heimatstadt von Edith.

Anne Frank entsteht in Hamburg im Frühling 1933. Zu dieser Zeit beginnt der gesamte Land der Boykott von jüdischen Geschäften, Ärzten und Dienstleistungen.

Anne wird 1929 in Frankfurt am Main geboren. Hier lebt sie zusammen mit ihrer großen Schwester Margot, ihrem Vater Otto und ihrer Mutter Edith. Die Franks sind eine jüdische Familie. Es gibt viele Fotos von ihnen, da das Fotografieren ein Hobby der Familie ist.

Ab 1933 regieren die Nationalsozialisten unter Adolf Hitler in Deutschland. Menschen, die nicht in ihr Weltbild passen, werden verfolgt. Jüdinnen/Juden werden zu Feind*innen erklärt. Diese Feindschaft heißt Antisemitismus.

Сім'я Фрэнків 1929–1933

Фотографії зафіксують моменти. Історичні фотографії показують нам уривки минулого. Вони зроблені з певної перспективи та повинні виконувати певну функцію.

- 1 Фото Марго та Анни, зроблене у фотостудії у 1933 році.
- 2 Едіт та Отто з донькою влітку 1926.
- 3 У цьому будинку у Франкфурті-на-Майні сім'я Фрэнків жила з 1927 до 1931 року.
- 4 П'ятирічна Анна в Аахені. На таких фото-вагах можна було зважитися та сфотографуватися.
- 5 Весілля Отто та Едіт в її рідному місті Аахені, 1925.
- 6 Це фото зроблене навесні 1933 у Гамбурзі. У цей час по всій країні починається бойкот єврейських лікарів, крамниць та справовласництва.

Анна народилася 1929 року у Франкфурті-на-Майні. Тут вона і живе зі старшою сестрою Марго та батьками Отто та Едіт. Фрэнки – євреї. У них багато фотографій, бо вони усі люблять фотографувати.

1933 року до влади в Німеччині приходять націонал-соціалісти на чолі з Адольфом Гітлером і починають переслідувати людей, які не пристають їхньому баченню світу. Євреїв та єврейок оголошують ворогами. Ворожість до євреїв називається антисемітизмом.

Das neue Leben in den Niederlanden

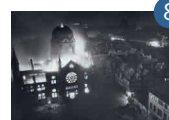
1934–1940

Anne 1940 in der Grundschule in Amsterdam.

Anne und Margot Frank kommen zu ihrer Hauptschule in Amsterdam. Anne und Margot sind für viele deutsche Schüler*innen ein Zufallsfind.

Nach dem 10. November 1938 die Synagoge in Hannover an. Sie ist einer von vielen jüdischen Orten, die zerstört werden.

Anne und Margot Frank kommen zu ihrer Hauptschule in Amsterdam. Anne und Margot sind für viele deutsche Schüler*innen ein Zufallsfind.

Anne und Margot Frank kommen zu ihrer Hauptschule in Amsterdam. Anne und Margot sind für viele deutsche Schüler*innen ein Zufallsfind.

Rezeptbuch der Lebensmittel-Handels der Firma Opiekta.

Das Propagandamarsh von jungen Nazis geht durch Berlin. Das vollständige ist die Jugendorganisation der nationalsozialistischen Partei.

Die Familie Frank auf dem Merwedeplein. Dieses Foto ist das einzig erhaltene, das den ganzen Familien zeigt.

Da der Antisemitismus zunimmt, verlässt die Familie Frank 1934 Deutschland. Otto kann in den Niederlanden die Firma «Opiekta» gründen, die Gelliermittel für Marmelade herstellt. In Amsterdam findet die Familie am «Merwedeplein» ein neues Zuhause. Sie hofft, hier nicht verfolgt zu werden und ihr Leben frei gestalten zu können. Anne und Margot gehen zur Schule und schließen Freundschaften.

In der gleichen Zeit sind Jüdinnen/Juden in Deutschland immer stärker bedroht. Die Nazis erlassen antisemitische Gesetze. Im November 1938 zerstören Nazis im ganzen Land Synagogen und jüdische Geschäfte. Alle jüdischen Organisationen werden aufgelöst und Zeitungen verboten.

Нове життя у Нідерландах 1934–1940

- 7 Анна з подругами з Німеччини у 1936 році. Амстердам став тоді прихистком для багатьох німецьких євреїв та єврейок.
- 8 У листопаді 1938 нацисти підпалили синагогу у Ганновері. Вона – одна з багатьох єврейських місць, які були знищені.
- 9 Анна та Марго підтримують контакт з Гертрудою – їхньою сусідкою та подругою з Франкфурта. Цю листівку вони надіслали їй навесні 1934.
- 10 Книга рецептів з приготування джему компанії «Опекта».
- 11 Пропагандистський марш юних нацистів іде Берліном. Гітлер'югенд – так називалася молодіжна організація націонал-соціалістичної партії.
- 12 Анна в початковій школі в Амстердамі, 1940.
- 13 Фрэнки на площі Мерведеплейн. Це єдине збережене фото, на якому можна побачити всю сім'ю разом.

Антисемітизм лише зростає, у 1934 Фрэнки вирішують покинути Німеччину. У Нідерландах Отто засновує компанію «Опекта», яка виробляє загущувачі для джему, а сім'я знаходить новий дім на площі Мерведеплейн в Амстердамі. Вони сподіваються, що ніхто їх більше не буде переслідувати, і вони зможуть вільно побудувати нове життя. Анна та Марго йдуть в школу та знаходять нових друзів.

Besatzung der Niederlande

1940-1942

Deutschland beginnt 1939 den Zweiten Weltkrieg. 1940 greifen die Deutschen die Niederlande an und besetzen das Land. Dies hat für viele Menschen und insbesondere für jüdin*innen*Juden schlimme Folgen. Sie werden diskriminiert und verschiedene Verbote hindern sie nun auch hier daran, in Freiheit und Sicherheit zu leben.

Auch die Familie Frank ist davon betroffen. Um seine Firma zu schützen, übergibt Otto die Leitung an zwei nicht-jüdische Mitarbeiter.

Leben im Versteck

1942-1944

Margot erhält 1942 einen Brief, in dem sie aufgefordert wird, Zwangsarbeit zu leisten. Die Familie Frank beschließt unterzutauchen. Mit vier weiteren Menschen versteckt sie sich im Hinterhaus der Firma «Opekta». Sie dürfen nie hinausgehen und müssen sich ruhig verhalten, um nicht entdeckt zu werden. Freunde der Familie Frank bringen den Versteckten Lebensmittel und berichten vom Geschehen draußen. Anne schreibt Tagebuch. Sie verfasst Einträge über das Leben im Hinterhaus und über Dinge, die sie beschäftigen.

Окупація Нідерландів 1940-1942

- 1 З весни 1942 року євреї та єврейки в Нідерландах були зобов'язані прикріпляти до свого одягу жовту зірку.
- 2 У лютому 1941 в Амстердамі поліція порядку зганяє разом 400 чоловіків та примусово вивозить з міста.
- 3 У 1940 німці бомбардують нідерландський Роттердам. Стара частина міста була майже повністю зруйнована.
- 4 Анна збирає фотографії актрис (на фото – Норма Ширер) та мріє, що колись сама стане однією з них.
- 5 Це відео – єдина зйомка Анни. У 1942 вона випадково потрапила у об'єктив сусіда.
- 6 «Єврейський тижневик» повинен був сягати якомога більшої кількості читачів та читачок. У ньому опубліковували антисемітські закони.
- 7 Марго фотографує Анну на балконі їхнього помешкання навесні 1941 року.
- 8 Цю мандалу Анна намалювала 1941 у школі Монтезорі в Амстердамі. Через декілька місяців вона була змушена перейти до школи для єврейських дітей.
- 9 З вересня 1941 року євреям в Нідерландах заборонено ходити в кіно, тому Анна влаштовує покази у себе вдома. На фото – власноруч зроблений квіток для її подруги.

У 1939 Німеччина починає Другу світову війну. У 1940 вона нападає на Нідерланди та окупує країну. Для багатьох людей, а особливо для євреїв та єврейок, це має страшні наслідки – їх дискримінують та обмежують у вільному та безпечному житті.

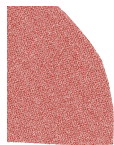
Це стосується і сім'ї Фрэнків. Щоб зберегти компанію, Отто передає управління нею двом співробітникам неєврейського походження.

Життя у сховку 1942-1944

Існує багато видів історичних документів та записів. Вони допомагають нам заглянути в минуле. Але не все, що трапилося, обов'язково було задокументовано, багато документів не дійшли до нас з давнини.

- 10 Анна веде щоденник в численних блокнотах. Туди вона вклеює фото себе та своєї сім'ї.
- 11 У березні 1943 група опору підпалює документи в реєстрі резидентів Амстердама, намагаючись таким чином обтяжити нацистам переслідування єврейського населення.
- 12 Гра, яку грали у сховищі.
- 13 Гайнц Гайрінґер – юнак-єврей, сусід сім'ї Фрэнків. Він з батьком теж мусить жити у сховищі і малює там власний портрет.
- 14 Задня частина будинку компанії «Опекта» на вулиці Принсенґрафт у Амстердамі. Окрім сім'ї Фрэнків там переховуються Фрітц Пфеффер та сім'я ван Пельсів: Герман, Августа та їхній син Петер.
- 15 Марго складає у сховищі письмовий курс з латини. Щоб ніхто нічого не запідозрив, вона вчиться під іменем однієї з помічниць.
- 16 Багато про життя у сховищі ми дізнаємося зі щоденника Анни – наприклад, що Марго теж вела щоденник. Він, на жаль, не зберігся.
- 17 Влітку 1944 Отто вішає на стіну карту північної Франції та маркує на ній переміщення військ. Про перебіг подій на полі бою він дізнається з радіо.

У 1942 Марго отримує листа з вимогою приступити до при-мусових робіт. Сім'я Фрэнків вирішує переховуватися. Разом з чотирма іншими людьми вони ховаються у задній частині будинку компанії «Опекта». Вони не можуть звідти виходити і мусять вести себе тихо, щоб їх не викрили. Друзі сім'ї Фрэнків приносять їм їжу та новини. Анна пише у щоденнику про життя у сховищі та речі, які її турбують.

Zeitzeug*innen haben eine bestimmte Zeit erlebt und können aus ihrer Erinnerung über diese Zeit berichten. Sie bezeugen Teile der Vergangenheit. Heute leben nicht mehr viele Menschen, die den Holocaust erlebt haben. Es ist also wichtig, den Zeitzeug*innen zuzuhören, ihre Geschichte zu bewahren und sie weiterzuerzählen.

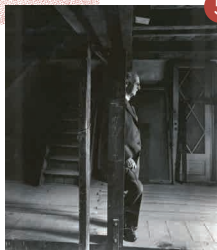
Über 100.000 Zwangsarbeiter*innen wurden im Durchgangslager Westerbork interniert und von hier in Konzentrationslager deportiert.

Otto Frank suchte nach dem Krieg über einen Durchgangslager nach seinem Tochter. Sein Tod sollte ihm helfen zu verstehen.

In Amsterdam werden die meisten Überlebenden nicht mehr erkannt. An ihnen ist schwer zu sehen, dass eine Million Menschen systematisch getötet.

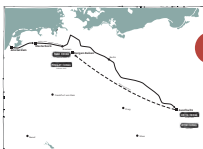
Am Tag der Eröffnung des Anne Frank Hauses 1980 wird Otto auf dem Fluchterhaus fotografiert.

Otto gelang es, Anne Taglich zu veröffentlichen und den Welt zu eröffnen. Auch zu werden. Das Buch wird aber nicht als Teil eines literarischen. Otto verstarb verheiratet. Es wird ein Leben Menschen auf der ganzen Welt gegeben und Millionen zu neuen Leben.

Otto setzt sich für den Erhalt des Verstecks in Amsterdam ein. Heute befindet sich in dem Haus ein Museum. Otto Anne und die anderen Versteckten.

Diese Karte zeigt die Orte, an die die Familie Frank deportiert und interniert wird.

In der Denkmalhalle hat man sich ein Bild von Anne und Otto gemacht. Seit 2010 ist es ein jährlicher Gedenktag. Anne und Otto, die die Welt der Versteckten zu sehen.

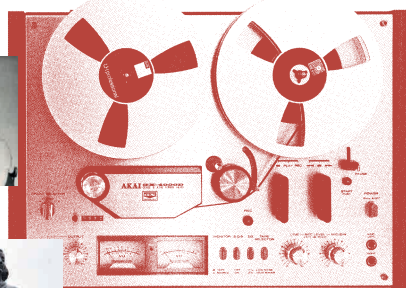
Diese Zeichnung zeigt die Flucht der Versteckten. Einmal vor dem Einbruch der Gestapo. Anne hat 15 Jahre Thomas (sein Name) nach dem Krieg mit seiner Erinnerung. Anne hat sich nach, wie hoch sie war, die Flucht der Versteckten zu sehen.

Erinnern und bewahren

Ab 1945

Otto Frank trifft nach dem Krieg May Gies, Wilhelmina Kugler, Victor Kugler und Ben Voskuyl. Sie helfen den Versteckten in Holland.

Diese Skulptur hat Anne selbst. Anne hat ihren eigenen Platz auf dem Denkmal.

»Ich will nicht vergebens gelebt haben wie die meisten Menschen. Ich will den Menschen, die um mich herum leben und mich doch nicht kennen, Freude und Nutzen bringen. Ich will fortleben, auch nach meinem Tod.«

Anne Frank, 5. April 1944

Anne Frank, 5. April 1944

Auf dem Gelände des Denkmalparks Bergen-Belsen steht ein Denkmal für Anne Frank.

Annes Schicksal ist eines von vielen Verfolgten aus ganz Europa. Mehr als sechs Millionen jüdische Menschen werden im Holocaust getötet. Gegen Ende des Krieges versuchen die Nazis Spuren ihrer Verbrechen zu verwischen. Erinnerungen und Berichte von Überlebenden sind daher eine wichtige Quelle zum Holocaust. Sie helfen dabei, zu verstehen, was geschehen ist. Heute erinnern Symbole und Mahnmale an vielen Orten an Anne Frank und andere Verfolgte.

Сім'я Фрэнків розділяється 1944-1945

Свідки пережили певний час та можуть розповісти нам про нього зі своєї пам'яті. Вони посвідчують частини минулого. Сьогодні з нами живе небагато людей, які пережили Голокост. Важливо слухати те, що вони розповідають, зберігати та переказувати їхні спогади.

- 1 Скануй QR-код, щоб послухати спогади Лін Ялдаті про Анну.
- 2 Більше ста тисяч нідерландців та нідерландок були інтерновані у транзитному таборі Вестерборк, а тоді депортовані до концтаборів.
- 3 Після війни Отто Франк шукав доньок у газетах. Незадовго перед тим він дізнався про смерть дружини.
- 4 У Аушвіці більшість євреїв та єврейок були вбиті відразу після прибуття. За весь час там було вбито понад мільйон людей.
- 5 Отто Франк у день відкриття Будинку Анни Франк у 1960.
- 6 Отто вдалося опублікувати щоденник доньки та таким чином втілити її мрію стати письменницею. Книга була опублікована у 1947 році під назвою «Het Achterhuis» («Сховище») – Анна стає відомою авторкою, яку читають у всьому світі.
- 7 Отто береться за отримання доступу до сховища у Амстердамі. Тепер в цьому будинку знаходиться музей Анни та тих, хто знайшли тоді там притулок.
- 8 На карті зображені місця, куди сім'я Анни Франк була інтернована та депортована.

У 1944 сховище відкрили та арештували всіх, хто там перебував. Через транзитний табір Вестерборк сім'ю Фрэнків нацисти вивозять до Аушвіцу – там помирає Едіт. Анна та Марго помирають через декілька місяців у концтаборі Берген-Бельзен. Голокост переживає лише Отто Франк. Після війни він шукає свою сім'ю – ті, хто вижили, повідомляють йому, що його дружина та діти померли. Отто вирішує зробити поширення щоденника Анни справою свого життя. Про неї та інших ми знаємо сьогодні завдяки йому.

Пам'ятати та оберігати 3 1945

«Я не хочу прожити даремно, як більшість. Я хочу приносити людям, які живуть поруч зі мною і мене не знають, радість та користь. Я хочу жити далі, навіть після моєї смерті.»

Анна Франк, 5 квітня 1944

- 9 Меморіал Яд Вашем у Ізраїлі збирає свідчення Голокосту. Вже понад 60 років туди приходять люди, щоб дізнатися про долі переслідуваних.
- 10 На малюнку зображене зачищення концтаборного табору Аушвіц в дні перед тим, як туди зайшла радянська армія. Малюнок намалював після закінчення війни Томас Гів; на той момент йому було 15 років. Зліва знизу можна побачити, як нацисти спалюють документацію табору.
- 11 Після війни Отто Франк зустрічається з Міп Гіс, Йоганесом Клейманом, Віктором Куглером та Беп Воскуйл. Вони допомагали тим, хто перебував у сховищі.
- 12 Скульптура Анни перед будинком на площі Мерведеплейн, де вона жила.
- 13 «Каміні спотикання» – пам'ятні знаки, покладені у бруківку коло останніх домів тих, хто був вбитий під час Голокосту.
- 14 Пам'ятник Марго та Анні на території меморіалу Берген-Бельзен.

Історія Анни – одна з багатьох переслідуваних з цілої Європи. Понад 6 мільйонів євреїв було вбито під час Голокосту. Близько до кінця війни нацисти почали намагатися приховати сліди своїх злочинів, тому спогади та свідчення тих, кому вдалося вижити, є важливими джерелами знання про Голокост. Вони допомагають зрозуміти те, що сталося. Сьогодні багато символів та пам'ятників нагадують нам про Анну Франк та інших переслідуваних.